

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 29/9/2023
Αρ. πρωτ.:537/277418

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 635/8-9-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Εμμ. Χνάρης και Χρ. Σταρακά**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Τον Μάιο του 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη στρατηγική της «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», η οποία αποτελεί μία από τις βασικές δράσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Συμβάλλοντας στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, η στρατηγική έχει ως σκοπό να στρέψει το σημερινό σύστημα τροφίμων της ΕΕ προς ένα βιώσιμο πρότυπο. Η στρατηγική προβλέπει ορισμένες πρωτοβουλίες και νομοθετικές προτάσεις, όπου, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται και η διατροφική επισήμανση στο εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας και η επισήμανση των βιώσιμων τροφίμων.

Η πολιτική αυτή στοχεύει στην εφαρμογή ενός ενοποιημένου συστήματος διατροφικής επισήμανσης, με σκοπό την εξασφάλιση καλύτερης πληροφόρησης στους καταναλωτές, ώστε να κάνουν πιο υγιεινές και βιώσιμες επιλογές τροφίμων, μειώνοντας ταυτόχρονα τη σπατάλη και τα απόβλητα των τροφίμων.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των κανόνων επισήμανσης της ΕΕ, η αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διενήργησε στοχευμένη έρευνα, η οποία συμπλήρωσε την ανοικτή δημόσια διαβούλευση, σχετικά με τις επικείμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής για μία σειρά θεμάτων επισήμανσης τροφίμων (υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης πρωταρχικού συστατικού τροφίμων, διατροφική επισήμανση πρόσθιου πεδίου συσκευασίας τροφίμων, σήμανση ημερομηνίας, επισήμανση αλκοολούχων ποτών κ.λπ.). Στόχος της Επιτροπής ήταν, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας, να παρουσιάσει πρόταση για μία εναρμονισμένη υποχρεωτική διατροφική επισήμανση στο εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας σε επίπεδο ΕΕ έως το τέλος του 2022. Η πρόταση αυτή θα υποβαλλόταν στο ευρύτερο πλαίσιο αναθεώρησης της ενωσιακής νομοθεσίας και συγκεκριμένα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 (σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές).

Ωστόσο, μέχρι στιγμής, δεν έχει κατατεθεί πρόταση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε για την επισήμανση πρόσθιου πεδίου (Front of Pack Nutrition Labelling of Foods), αλλά ούτε και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

Η χώρα μας, ως υποστηρικτής της ενιαίας αντιμετώπισης σε επίπεδο ΕΕ της εμπρόσθιας σήμανσης, θέτει ως προτεραιότητα τη συγκεκριμένη δράση και παρακολουθεί με προσοχή τις εξελίξεις, δεδομένου ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των συστημάτων εμπρόσθιας σήμανσης που ήδη χρησιμοποιούν ορισμένα κράτη μέλη. Βασική θέση της χώρας μας, μέχρι τώρα, είναι ότι η διατροφική επισήμανση εμπρόσθιου πεδίου δεν θα πρέπει να αποτιμά συνολικά ένα τρόφιμο παροτρύνοντας ή μη την κατανάλωσή του, αλλά να βοηθά τον καταναλωτή να κατανοήσει τις πληροφορίες σχετικά με τη θρεπτική του σύσταση. Ουσιαστικά, η κατηγοριοποίηση των τροφίμων χρησιμοποιώντας χρωματικούς δείκτες (κόκκινο ή πορτοκαλί) ή

γράμματα (A B C D) όπως το Nutriscore, μπορεί να οδηγήσει σε αδικαιολόγητη διάκρισή τους στη συνείδηση του καταναλωτή και ενδεχομένως σε μία παραπλανητική πληροφόρηση.

Η χώρα μας θεωρεί ότι τέτοιου είδους σχήματα διατροφικής δήλωσης μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα επιζήμια για τα παραδοσιακά προϊόντα της Ελλάδας, όπως το ελαιόλαδο, τις ελιές και το μέλι. Επιπρόσθετα, δυσμενής εκτιμάται η επίδραση για ορισμένα προϊόντα μας με Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης στην ΕΕ, τα οποία έχουν κατοχυρώσει (σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο) έναν συγκεκριμένο τρόπο παρασκευής, ο οποίος συνδέεται άρρηκτα με τα οργανοληπτικά τους χαρακτηριστικά και την ιδιαίτερη σύστασή τους. Για τον λόγο αυτόν, πάγιο αίτημα της χώρας αποτελεί η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της διατροφικής επισήμανσης εμπρόσθιου πεδίου (FOPNL) των τροφίμων που ανήκουν στις κατηγορίες Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (ΕΠΙΠ), καθώς και των προϊόντων ενός συστατικού (ελαιόλαδο).

Η «ενοχοποίηση» τροφίμων και η καταχώρησή τους στη συνείδηση του καταναλωτή ως «κακά ή ανθυγιεινά» λόγω υψηλής περιεκτικότητας σε λιπαρά, αλάτι και σάκχαρα ή λόγω υψηλής θερμιδικής αξίας, μη λαμβάνοντας υπόψη άλλα κρίσιμα χαρακτηριστικά τους, όπως την περιεκτικότητα σε χρήσιμα και υγιεινά συστατικά (βιταμίνες, ιχνοστοιχεία κ.λπ.), αλλά κυρίως το ποσοστό διαχρονικής συμμετοχής τους σε μία ισορροπημένη διαίτα, μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένες απλουστευτικές επιλογές τον καταναλωτή. Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εξαίρεση των παραδοσιακών προϊόντων από το Nutriscore, καθώς ενδέχεται να οδηγήσει σε αθέμιτο ανταγωνισμό. Οι καταναλωτές μπορεί να αποφεύγουν την κατανάλωσή τους π.χ. στην περίπτωση που στα ράφια εκτίθενται προϊόντα με Nutriscore A ή B και δίπλα σε αυτά παραδοσιακά προϊόντα που δεν θα φέρουν καμία ένδειξη.

Για όλα τα παραπάνω, η Ελλάδα, μέχρι στιγμής, έχει συνταχθεί με την Ιταλία, η οποία προωθεί το δικό της σχήμα διατροφικής επισήμανσης εμπρόσθιου πεδίου - NutriInform battery. Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι η Ελλάδα δεν είχε αναπτύξει ποτέ δικό της σχήμα διατροφικής επισήμανσης εμπρόσθιου πεδίου, όπως η Γαλλία το NutriScore, το Ηνωμένο Βασίλειο το Multiple Traffic Lights, η Ιταλία το NutriInform Battery κ.τ.λ.

Επιπλέον, η χώρα μας συμμετείχε σε κοινή επιστολή Υπουργών Γεωργίας/Υγείας πέντε κρατών μελών (Ιταλίας, Ελλάδας, Κύπρου, Ουγγαρίας, Ρουμανίας), που απεστάλη προς τους Επιτρόπους Υγείας & Ασφάλειας Τροφίμων, κα Κυριακίδη, και Γεωργίας, κ. Wojciechowski, σχετικά με την επικείμενη νομοθετική πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη διατροφική επισήμανση πρόσθιου πεδίου τροφίμων, στην οποία αναφέρεται ότι το EU FOPNL θα πρέπει:

- να στοχεύει στη διευκόλυνση της κατανόησης των καταναλωτών της συμβολής ή της σημασίας των μεμονωμένων διατροφικών προϊόντων στην ενέργεια και περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά μίας διαίτας,
- να ενθαρρύνει την ποικιλία, τη μετριοπάθεια και τη σωστή ισορροπία όλων των ομάδων τροφίμων και δεν πρέπει να ενθαρρύνει τον τεχνητό διαχωρισμό μεταξύ «υγιεινών» ή «ανθυγιεινών» τροφίμων,
- να σέβεται τη διατροφική κουλτούρα και τις τυπικές δίαιτες κάθε κράτους μέλους,
- να βασίζεται σε ολοκληρωμένα επιστημονικά κριτήρια και να είναι ενημερωτικό, τεκμηριωμένο, αντικειμενικό, χωρίς διακρίσεις και συνεπές με τις εθνικές διατροφικές οδηγίες.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των φορέων της χώρας, όπως το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Αθήνας (ΒΕΑ), που εκπροσωπεί πλήθος μικρών, πολύ μικρών και μεσαίων παραγωγικών βιοτεχνικών επιχειρήσεων, από τους περισσότερους κλάδους δραστηριοτήτων, έχει ως στόχο τη διαμόρφωση μίας στρατηγικής για την ορθή ενημέρωση των καταναλωτών, σχετικά με την υγιεινή διατροφή και την αποτροπή υιοθέτησης ενός παραπλανητικού συστήματος αξιολόγησης, όπως θεωρείται το Nutriscore.

Η χώρα μας, πολύ πρόσφατα, στις 08.09.2023, συμμετείχε σε Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα «Προώθηση της Υγιεινής Διατροφής μέσω Σωστής Ενημέρωσης. Διατροφική Σήμανση στο εμπρόσθιο μέρος της Συσκευασίας», που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας της Ιταλίας, κατά τη διάρκεια της οποίας πραγματοποιήθηκε μία γόνιμη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των κρατών μελών που συμμετείχαν σχετικά με το τι θα πρέπει να

περιλαμβάνει ένα μελλοντικό εναρμονισμένο FOPNL, ώστε να μην παραπλανά τον καταναλωτή, να βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα και να σέβεται τις διαφορετικές κουλτούρες και παραδόσεις.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, στις συζητήσεις της Ομάδας Εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Working Party on Foodstuffs), της Μόνιμης Επιτροπής Φυτών, Ζώων, Τροφίμων και Ζωοτροφών/Γενική Νομοθεσία Τροφίμων (PAFF COMMITTEE) και στα Συμβούλια Υπουργών Γεωργίας-Αλιείας έχουν στηριχθεί συνολτικά οι ακόλουθες θέσεις της χώρας:

Το σχήμα της διατροφικής επισήμανσης πρόσθιου πεδίου (FOPNL) θα πρέπει να είναι ενιαίο στην ΕΕ και να μην αξιολογεί το τρόφιμο στο σύνολό του (όπως, π.χ. το Nutri-score), αλλά να βοηθά τον καταναλωτή να κατανοήσει τις πληροφορίες σχετικά με τη θρεπτική του σύσταση, να βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία και να αποτελεί μέρος ενός ενοποιημένου συστήματος επισήμανσης.

Επιπλέον, πάγιο αίτημα αποτελεί η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της διατροφικής επισήμανσης εμπρόσθιου πεδίου (FOPNL) των τροφίμων που ανήκουν στις κατηγορίες Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (ΕΠΙΠ), καθώς και των προϊόντων ενός συστατικού (ελαιόλαδο).

Τέλος, σε σχέση με τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 635/8-9-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), σας διαβιβάζουμε επιπλέον το υπ' αριθμ. πρωτ. 9351ταυτ./25-9-2023 σχετικό έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 9351ταυτ./25-9-2023 έγγραφο του ΕΦΕΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Εμμ. Χνάρη
2. Βουλευτή κα Χρ. Σταρακά